

Cuprins

Abrevieri	XXI
Capitolul I. Asigurarea – noțiune, funcții, clasificări	1
Secțiunea 1. Noțiunea de asigurare	1
1. Trăsăturile conceptului	2
2. Activitatea de asigurare și operațiunea de asigurare ..	2
Secțiunea a 2-a. Elementele tehnice ale asigurării	5
3. Fundamentul matematic al operațiunii de asigurare	5
4. Coasigurarea. Reasigurarea	5
Secțiunea a 3-a. Funcțiile și principiile asigurării	7
5. Funcții principale	7
6. Principii	7
Secțiunea a 4-a. Clasificarea asigurărilor	9
7. Reglementare	9
8. Clasificare legală	10
Secțiunea a 5-a. Trăsături distinctive ale principalelor tipuri de asigurări	16
9. Asigurări de viață și asigurări de persoane	16
10. Asigurările facultative și asigurările obligatorii ..	17
11. Asigurarea obligatorie – un contract forțat	18
12. Asigurări obligatorii și asigurări pseudo-obligatorii.....	19
Secțiunea a 6-a. Reasigurarea	21
13. Contractul de reasigurare	21
14. Caracterele contractului de reasigurare.....	22
15. Clauzele contractului de reasigurare	23
16. Tipuri de reasigurare	24
Capitolul II. Părți și intermediari în asigurări	29
Secțiunea 1. Părțile contractului de asigurare	29
17. Aspecte generale.....	29
§1. Asiguratul, titularul interesului asigurabil	29

18. Calitatea de asigurat.....	29
§2. Beneficiarul asigurării, titularul interesului asigurabil	30
19. Beneficiarul asigurării	30
20. Tipuri de asigurați.....	32
§3. Asigurătorul	34
21. Asigurătorul – persoană juridică română autorizată	34
3.1. Autorizarea societăților de asigurare	34
22. Condiții de autorizare.	34
23. Respingerea și retragerea cererii de autorizare.	37
3.2. Activitatea societăților de asigurare.....	39
24. Capitalul social vărsat, marja de solvabilitate minimă și fondul de siguranță	39
25. Rezervele tehnice ale asigurătorului	40
3.3. Alți asigurători.....	43
26. Organizațiile de asigurare mutuale	43
27. Societățile cooperatiste	44
28. Tontinele.....	44
29. Organizațiile Blues.	45
30. Instituții financiare.....	40
3.4. Activitatea de supraveghere a asigurărilor și reasigurărilor	46
31. Comisia de Supraveghere a Asigurărilor	46
32. Atribuțiile Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor	46
33. Sancțiuni	47
Secțiunea a 2-a. Intermediarii în asigurări	48
§1. Considerații introductive	48
34. Obiectul activității de intermediere.....	48
35. Categoriile de intermediari	49
§2. Brokerul de asigurare.....	50
2.1. Definiție și autorizare	50
36. Definiție și condiții	50
37. Respingerea cererii de eliberare a autorizației și retragerea autorizației	51
38. Capitalul social minim.....	52

2.2. Obligațiile brokerului de asigurare	53
39. Informații obligatorii	53
40. Alegerea asigurătorului	55
41. Obligația de informare	56
42. Obligația de consiliere	57
43. Obligația de asistență	57
44. Obligația de verificare	57
45. Obligația de loialitate	58
2.3. Contractul brokerului de asigurare. Natură juridică	60
46. Intermediere și mandat	60
47. Remunerația brokerului	62
48. Asistenții în brokeraj	63
§3. Agentul de asigurare	64
3.1. Definiție și autorizare	64
49. Definiție	64
50. Condiții	65
3.2. Contractul agentului de asigurare. Natură juridică	66
51. Mandat	66
52. Calitatea de profesionist a agentului de asigurare persoană fizică	67

Capitolul III. Formarea și interpretarea contractului

de asigurare..... 70

Secțiunea 1. Formarea contractului de asigurare

§1. Definiția și caracterele juridice ale contractului de asigurare	70
53. Definiția contractului de asigurare	70
54. Caracterele juridice ale contractului de asigurare	70
§2. Încheierea contractului de asigurare	76
55. Informarea părților și realizarea acordului de voință	76
56. Informarea asiguratului înainte de încheierea contractului	77
57. Fișa de informare	77
58. Informarea asigurătorului înainte de încheierea contractului	78

59. Buna-credință în contractul de asigurare	79
60. Acceptarea ofertei de a contracta.....	81
61. Momentul încheierii contractului.....	82
62. Formalități pentru încheierea valabilă a contractului de asigurare	83
63. Încheierea contractului de asigurare în formă electronică	84
64. Importanța momentului încheierii contractului ..	85
65. Momentul producerii efectelor	85
66. Derogări.....	86
§3. Conținutul și proba contractului de asigurare	87
67. Conținutul contractului de asigurare.....	87
68. Standardizarea contractelor de asigurare	87
69. Proba contractului de asigurare	88
70. Semnarea contractului de asigurare	89
71. Probarea contractului de asigurare de către terți.....	91
§4. Durata contractului de asigurare	93
72. Contractul de asigurare este un contract temporar	93
Secțiunea a 2-a. Interpretarea contractului de asigurare	94
73. Interpretare.....	94
74. Interpretarea restrictivă.....	94
75. Interpretarea contractului potrivit intenției comune a părților.....	96
76. Interpretarea de perspectivă.....	98
77. Interpretarea <i>in dubio contra stipulantem</i>	99
78. Interpretarea clauzelor de excludere de la garanție	99
79. Interpretarea gramaticală	100
80. Primatul clauzei manuscrite	101
81. Interpretarea sistematică.....	103
82. Regula <i>ejustem generis</i>	103
83. Noțiunea de ambiguitate și principiul așteptărilor rezonabile	104

84. Interpretarea contractelor de asigurare cu element de extraneitate	107
Secțiunea a 3-a. Clauzele abuzive în contractul de asigurare	108
85. Incidența clauzelor abuzive în contractul de asigurare	108
86. Prezumția de abuz în cazul contractelor de adeziune	109
87. Natura actului juridic încheiat de către profan cu profesionistul asigurător	112
88. Condiții pentru aprecierea caracterului abuziv al unor clauze contractuale	113
89. Tipuri de clauze abuzive	115
90. Lipsirea de efecte a clauzei abuzive	118
Capitolul IV. Condițiile esențiale pentru validitatea contractului de asigurare	120
91. Enumerare	120
Secțiunea 1. Condițiile generale de validitatea contractului de asigurare	120
§1. Capacitatea de a încheia un contract de asigurare	120
92. Capacitatea de a încheia un contract de asigurare de bunuri	120
93. Natura juridică a contractului de asigurare de bunuri	121
94. Natura juridică a contractului de asigurare de răspundere civilă și de viață	124
§2. Consimțământul părților contractante	125
95. Condiții	125
96. Eroarea, viciu de consimțământ	126
97. Dolul, viciu de consimțământ	126
§3. Obiectul contractului de asigurare	127
98. Teorii cu privire la obiectul contractului de asigurare	127
99. Obiectul asigurării, al raportului juridic de asigurare și al contractului de asigurare	128
100. Interesul asigurabil	129

§4. Cauza contractului de asigurare.....	129
101. Cauza	129
Secțiunea a 2-a. Condițiile de validitate speciale ale contractului de asigurare	130
§1. Riscul.....	130
102. Diferitele semnificații ale noțiunii de risc.....	130
103. Noțiunea și caracterele juridice ale riscului, ca element esențial al contractului de asigurare	130
104. Riscul obiectiv și riscul subiectiv	132
105. Riscul și interesul asigurabil.....	136
106. Riscul și condiția ca modalitate a actului juridic civil	136
107. Corelația dintre risc și prima de asigurare	137
108. Riscul asigurabil și riscul asigurat	140
109. Acceptarea în mutualitate a riscurilor.....	143
110. Selecția riscurilor de către asigurător.....	144
111. Elementele obiective și subiective ale riscului	145
112. Coasigurarea și reasigurare.....	146
113. Riscuri excluse de la garanție	147
114. Excluderi de la garanție directe și indirecte.....	148
§2. Prima de asigurare	149
115. Definiție	149
116. Structura și calculul primei de asigurare.....	150
§3. Interesul asigurabil.....	153
117. Noțiunea și caracteristicile interesului asigurabil.....	153
118. Definiția interesului asigurabil și a interesului asigurat	155
119. Existența interesului asigurabil.....	158
120. Trăsăturile esențiale ale interesului asigurabil.....	159
§4. Suma asigurată.....	160
121. Noțiunea de sumă asigurată și caracteristicile acesteia.....	160
122. Limite sau plafoane de garanție	161

123. Stabilirea sumei asigurate în asigurările de răspundere și de persoane	162
124. Modificarea sumei asigurate	163

Capitolul V. Particularitățile contractului

de asigurare de bunuri	164
Secțiunea 1. Obiectul asigurării	164
125. Considerații preliminare	164
126. Categoriile de bunuri asigurabile	165
127. Categoriile de bunuri excluse de la asigurare	166
Secțiunea a 2-a. Efectele contractului de asigurare de bunuri înainte de ivirea cazului asigurat	167
128. Drepturile și obligațiile asiguratului înainte de ivirea cazului asigurat	167
§1. Drepturile asiguratului până la producerea cazului asigurat	167
129. Enumerare	167
130. Dreptul de modificare a contractului	168
131. Dreptul asiguratului de a încheia asigurări suplimentare	168
§2. Obligațiile asiguratului până la ivirea evenimentului asigurat	169
132. Enumerare	169
133. Obligația asiguratului de a furniza informații complete cu privire la risc	169
134. Declararea circumstanțelor cunoscute	171
135. Comunicarea împrejurărilor noi	172
136. Sancțiunile omisiunii sau declarației inexacte a riscului	174
137. Obligația asiguratului de a evita supraasigurarea	175
138. Obligația asiguratului de a declara existența altor asigurări încheiate cu privire la același risc	177
139. Coasigurarea	177
140. Asigurările multiple cumulative	178
141. Obligația de plată a primei de asigurare	179

142. Caracterul anticipat al plății primei de asigurare.....	179
143. Caracterul indivizibil al primei de asigurare....	180
144. Debitorul obligației de plată a primei de asigurare.....	180
145. Modalitatea de plată a primelor	183
146. Sancțiunea neplății primelor de asigurare.....	183
147. Obligația asiguratului de a întreține bunul în condiții corespunzătoare	184
§3. Drepturile și obligațiile asiguratorului până la ivirea cazului asigurat.....	186
148. Drepturi corelative obligațiilor asiguratului	186
Secțiunea a 3-a. Efectele contractului de asigurare de bunuri după producerea riscului asigurat	186
149. Efecte	186
§1. Drepturile asiguratului după sinistru.....	187
150. Dreptul la indemnizație.....	187
§2. Drepturile creditorilor ipotecari sau privilegiați asupra indemnizației de asigurare	187
151. Subrogația reală cu titlu particular.....	187
§3. Obligațiile asiguratului după sinistru	188
152. Obligații legale și obligații convenționale	188
153. Obligația asiguratului de a comunica producerea riscului.....	189
154. Termenul comunicării.....	189
155. Persoanele care pot face comunicarea	190
156. Forma comunicării.....	190
157. Conținutul comunicării	190
158. Sancțiunea neexecutării obligației de comunicare.....	191
159. Obligația asiguratului de a lua măsuri pentru limitarea pagubelor	191
160. Participarea asiguratului la constatarea pagubei.....	192
§4. Drepturile și obligațiile asiguratorului după sinistru	193
161. Drepturile asiguratorului după sinistru	193
4.1. Obligațiile asiguratorului după sinistru	194

162. Plata despăgubirii.....	194
163. Constatarea producerii evenimentului asigurat.....	194
164. Evaluarea pagubelor.....	195
165. Paguba totală.....	195
166. Paguba parțială.....	196
4.2. Limitarea garanției de asigurare.....	197
167. Principiul despăgubirii în asigurare.....	197
168. Principiul asigurării proporționale. Asigurarea parțială.....	198
169. Sistemul acoperirii primului risc.....	199
170. Sistemul acoperirii limitate.....	199
171. Supraasigurarea.....	200
172. Asigurările multiple cumulative.....	201
4.3. Subrogarea asigurătorului.....	203
173. Subrogarea legală a asigurătorului.....	203
174. Fundamentul subrogării legale a asigurătorului.....	204
175. Condițiile subrogării.....	205
176. Obligația asiguratului de a conserva dreptul de regres.....	208
4.4. Observații privind prescripția extinctivă în materia contractului de asigurare de bunuri.....	209
177. Domeniu de reglementare.....	209
Secțiunea a 4-a. Încetarea contractului de asigurare de bunuri.....	212
178. Clasificare.....	211
§1. Moduri obișnuite de încetare a contractului de asigurare.....	212
179. Ajungerea la termen.....	212
180. Producerea evenimentului asigurat.....	212
§2. Moduri speciale de încetare a contractului de asigurare.....	213
2.1. Denunțarea contractului de asigurare.....	213
181. Noțiuni și caracteristici.....	212
2.2. Nulitatea contractului de asigurare.....	215
182. Cauze specifice.....	215

2.3. Rezilierea contractului de asigurare.....	217
183. Cazuri de reziliere.....	216
184. Efectele rezilierii.....	219
Secțiunea a 5-a. Asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren sau inundațiilor	220
185. Reglementare	219
186. Domeniu de aplicare	220
187. Condiții de autorizare	220
188. Cuprinsul PAD. Drepturile și obligațiile părților.....	221
Capitolul VI. Particularitățile contractului de asigurare de răspundere civilă	224
Secțiunea 1. Considerații introductive	224
189. Noțiuni	223
190. Tipuri de asigurări de răspundere	223
Secțiunea a 2-a. Asigurarea facultativă de răspundere civilă	226
191. Trăsături specifice.....	225
192. Îndeplinirea condițiilor răspunderii civile delictuale.....	225
193. Suma asigurată.....	226
194. Excluderile de risc	227
195. Aplicarea garanției de răspundere civilă în timp.....	228
196. Clauza <i>claims made</i>	229
197. Clauza de acoperire pentru trecut și clauza de garanție subsecventă.....	230
198. Aplicarea criteriului survenirii prejudiciului ...	231
199. Stabilirea despăgubirii	232
200. Acțiunea terțului păgubit	233
201. Stabilirea despăgubirilor	234
Secțiunea a 3-a. Asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse terților prin accidente de autovehicule (RCA)	235

§1. Reglementare și condiții de autorizare	
a asiguratorilor.....	235
202. Reglementare	234
203. Condiții de autorizare	235
204. Domeniul de aplicare.....	237
205. Dovada contractului de asigurare RCA	238
206. Durata încheierii contractului RCA	238
207. Cuprinsul contractului RCA	239
208. Prima de asigurare	239
§2. Răspunderea asiguratorului RCA	241
209. Sfera răspunderii asiguratorului.....	240
210. Cazuri în care asiguratorul RCA este exonerat de garanție	241
211. Momentul începerii răspunderii asiguratorului	243
212. Momentul încetării răspunderii asiguratorului	234
213. Condițiile răspunderii asiguratorului RCA	244
214. Fundamentul răspunderii asiguratorului	245
215. Acțiunea directă ca temei al răspunderii asiguratorului față de terț	246
216. Cazurile de regres prevăzute de art. 58 din Legea nr. 136/1995	249
§3. Stabilirea și plata despăgubirilor.....	253
217. Despăgubirea	252
218. Stabilirea despăgubirilor	253
219. Stabilirea despăgubirilor pe baza constatării amiabile.....	253
220. Stabilirea despăgubirilor prin hotărâre judecătorească	254
221. Plata despăgubirilor în cazul reparării vehiculului de către terțul păgubit.....	255
222. Plata despăgubirii în cazul vătămării corporale sau decesului persoanelor.....	256
223. Termenul pentru obligația de plată a despăgubirilor	257
§4. Fondul de protecție a victimelor străzii	259

224. Reglementare	258
225. Veniturile Fondului de protecție a victimelor străzii	258
226. Atribuțiile Fondului de protecție a victimelor străzii	258
§5. Asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse prin accidente de autovehicule cu valabilitate numai în afara teritoriului României.....	264
227. Cartea Verde	263
228. Autorizația de eliberare a certificatului Cartea Verde.....	263
229. Răspunderea societății de asigurări în baza certificatului Cartea Verde	264
Capitolul VII. Asigurarea creditului.....	267
Secțiunea 1. Aspecte introductive.....	267
230. Evoluția asigurării creditului	266
231. Noțiunea de credit.....	268
232. Calitatea de asigurat.....	270
233. Definiția și caracterele juridice ale contractului-tip de asigurare a creditului.....	270
Secțiunea a 2-a. Particularitățile elementelor esențiale ale contractului de asigurare a creditului	272
§1. Riscul în contractul de asigurare a creditului.....	272
234. Modalitatea de calcul a primei de asigurare	271
235. Durata contractului de asigurare a creditului	272
236. Clienții „denumiți” și clienții „nenumiți”	272
237. Caracterul evolutiv al riscului asigurat	273
238. Deprecierea creanței prin neplata la scadență	274
§2. Interesul asigurabil în asigurarea creditului și teoria prejudiciului definitiv	275
239. Asigurarea-aval și asigurarea-insolvabilitate	274
240. Principiul indemnitar în asigurarea-aval.....	275
241. Principiului indemnitar în asigurarea-insolvabilitate	276

242. Caracterul definitiv al prejudiciului	276
§3. Prima în contractul de asigurare a creditului	277
243. Calculul primei în contractul de asigurare	276
244. Clauza de participare la beneficiu	277
§4. Indemnizația de asigurare în contractul de asigurare a creditului	278
245. Indemnizarea parțială în asigurarea creditului	277
Secțiunea a 3-a. Asigurarea creditelor de export. Rolul Băncii de Export-Import a României	279
246. Asigurarea creditelor de export	278
247. Categoriile de riscuri asigurate	279
248. Rolul Băncii de Export-Import a României (EXIMBANK S.A.) în asigurarea și reasigurarea creditelor de comerț exterior	279
249. Riscurile politice	281
Secțiunea a 4-a. Formele tradiționale de asigurare a creditului	283
250. Asigurarea-aval	282
251. Asigurare-insolvabilitate	282
252. Asigurarea creditului cu termen de păsuire	283
Secțiunea a 5-a. Formele moderne de asigurare a creditului	285
253. Asigurarea-exces	284
Secțiunea a 6-a. Asigurarea creditului încheiată de debitor	286
254. Noțiuni	285
255. Natură juridică	286
256. Particularitățile asigurării creditului	288
Secțiunea a 7-a. Cauțiunea directă – asigurare sau cauțiune?	292
257. Noțiuni	291
258. Argumentare	292
§1. Comparații între unele tipuri de cauțiune și unele tipuri de asigurare a creditului	293
259. Cauțiunea directă și asigurarea creditului	292
§2. Asigurarea-cauțiune	295
260. Noțiuni	294

Capitolul VIII. Asigurările de persoane.....	297
Secțiunea 1. Considerații introductive	297
261. Noțiuni	296
262. Gestionarea asigurărilor de persoane	296
Secțiunea a 2-a. Asigurările de viață.....	298
263. Particularitățile contractului de asigurare de viață.....	297
264. Elementul aleator în asigurările de deces.....	298
§1. Clasificarea asigurărilor de viață	306
265. Criterii de clasificare.....	306
266. Tipuri de asigurări de viață	307
268. Asigurarea de viață cu plata amânată a indemnizației. Clauza de contra-asigurare	307
269. Asigurarea de rentă în caz de supraviețuire	308
270. Asigurarea riscului de deces	308
271. Asigurarea de deces pentru întreaga viață	309
272. Asigurarea temporară de deces	309
273. Asigurări mixte de viață.....	310
274. Asigurarea mixtă obișnuită	310
275. Asigurarea mixtă pe termen fix	310
276. Asigurarea mixtă redusă	310
277. Asigurarea mixtă de viață cu suma asigurată dublă.	311
278. Asigurarea tip student.....	311
279. Asigurarea tip zestre	312
280. Asigurare suplimentară de deces și invaliditate permanentă prin accident	312
281. Asigurarea de rentă	312
282. Asigurarea tip <i>unit-linked</i> (UL)	313
§2. Clauze suplimentare în asigurările de viață	317
283. Tipuri de clauze suplimentare.....	316
§3. Particularități ale elementelor esențiale în contractul de asigurare de viață	317
284. Riscul în asigurarea de viață	316
285. Prima de asigurare și rezerva matematică în asigurările de viață	317
286. Prima de risc și prima nivelată.....	319

§4. Elemente specifice încheierii contractului de asigurare de viață	321
287. Mecanisme de subscriere	320
288. Acordul asiguratului la încheierea contractului	320
289. Obligația de informare a asiguratorului și împuterniciților acestuia	321
290. Desemnarea beneficiarului asigurării	322
291. Validitatea desemnării beneficiarului. Condiții	323
292. Revocarea beneficiarului desemnat	325
§5. Drepturile și obligațiile contractantului asigurării pe parcursul executării contractului	327
5.1. Drepturile asupra rezervei. Modalități	327
293. Reducerea sumei asigurate	326
294. Restituirea rezervei de prime	326
295. Avansul în contul capitalului	330
296. Dreptul contractantului asigurării de a garanta plata unei creanțe cu asigurarea de viață. Garantarea creditului prin gajul asupra poliței	332
297. Garantarea creditului prin a atribui creditorului beneficiul contractului	332
298. Garantarea creditului prin cesionarea beneficiului contractului de către beneficiar	333
299. Garantarea creditului prin cesionarea beneficiului contractului de către subscriitor	333
300. Garantarea creditului prin cesionarea contractului de asigurare	333
301. Garantarea creditului prin delegație imperfectă	334
5.2. Specificul obligației de plată a primei în asigurarea de viață	335
302. Sancțiunea neplății primei	334

§6. Producerea riscului. Plata indemnizației de asigurare	336
303. Persoanele îndreptățite să primească indemnizația de asigurare la producerea riscului de deces	335
304. Quantumul indemnizației. Caracterul forfetar al asigurărilor de viață	336
305. Cazuri în care indemnizația de asigurare nu este datorată.....	336
Secțiunea a 3-a. Asigurări de persoane, altele decât cele de viață	340
306. Noțiuni	339
307. Asigurarea medicală	340
308. Asigurarea medicală pentru boli incurabile	341
309. Asigurarea medicală pentru intervenții chirurgicale	341
310. Asigurarea de accidente	342
311. Despăgubirea în cazul incapacității temporare de muncă și a invalidității permanente	343
312. Asigurarea de călătorie	345
Bibliografie selectivă	347